

радостните моменти, събития и факти от техния минал и съвременен живот, предлагащи на свой ред една явна стимулация за по-нататъшно социално проявление.

Това е нещо много важно и то трябва да се отбележи непременно. Защото, от една страна, то облекчава духа на циганина, а от друга - го амбицира и го прави деен в настоящето, тъй като поддържа на "градус" самочувствието му на ром. Тоест, по такъв начин душевността на циганина се освобождава от определен социален "товар", сменя от себе си някои комплекси и колизии, снижава морално-психическото си напрежение. В резултат се поражда някакъв психичен комфорт, една позитивна нагласа за "втурване" в реалността, влива се освежителна струя в емоционалната нагласа на циганина към живота.

И не само това. Селективността в историческата памет и актуалната ѝ проява в душевността на циганите изискват и пораждат съответен начин на проява и форма на изказ. Активната, а понякога и атрактивна, изява на циганите като че ли демонстрира тяхното незаинтересовано и дори отхвърлящо отношение към добили масовидност стереотипи и образци на световъзприятие и действие. По-конкретно, циганинът, който в живота си е трябвало да се съобразява твърде често с неща не по волята му, държи да покаже, че е независим, че в териториите на душевното си владение той е суверенен владетел, че не се води пряко и сляпо по траферентни начини на постъпване, че има собствена позиция - дори и когато реализира девиантни прояви и стереотипи на поведение. **По принцип, циганинът се стреми да манифестира и на дело да показва, че той може да прави каквото си иска и когато го пожелае, че него не го спира нито бремето на миналото, нито очертанията на оформящото се в перспектива, че е свободен и държи сам да определя своя път в живота си.**

В това отношение могат да се наблюдават интересни процеси и явления в етнокултурното поведение на циганите, като например, някои особености на подреждането на дома им, начина на обличането им и пр. Безспорно, част от циганите, които се замогват и желаят да покажат нов стандарт на своя живот, се поддават на известно увлечение по някои